

HOTĂRÂRE
pentru modificarea și abrogarea unor acte normative
ale Băncii Naționale a Moldovei

nr. 93 din 27.05.2021

Monitorul Oficial nr.142-145/656 din 11.06.2021

* * *

ÎNREGISTRAT:

Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
nr.1648 din 2 iunie 2021

Ministru _____ Fadei NAGACEVSCHI

În temeiul art.37 alin.(3), art.38, art.79, art.80 alin.(4) și art.138 alin.(4) din [Legea nr.202/2017](#) privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727), cu modificările ulterioare;

Prezenta hotărâre transpune art.86 alin.(1)-(8), alin.(10) și alin.(11) din Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în jurnalul Oficial al Uniunii Europene L176 din 27 iunie 2013, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2018/843 din 30 mai 2018,

Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. [Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.322/2018](#) cu privire la aprobarea Regulamentului privind cadrul de administrare a activității băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr.1-5 art.56), înregistrată la Ministerul Justiției cu nr.1400 din 28 decembrie 2018, se modifică după cum urmează:

în clauza de armonizare, textul „art.86 alin.(9)” se substituie cu textul „art.86”.

În Regulamentul privind cadrul de administrare a activității băncilor:

1) Cuvintele „procesul intern de evaluare a adecvării capitalului”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „procesul de evaluare a adecvării capitalului intern”, la forma gramaticală respectivă;

2) Pct.4, conform ordinii alfabetică, se completează cu următoarea noțiune:

„procesul de evaluare a adecvării lichidității interne (ILAAP) – procesul de identificare, măsurare, administrare și monitorizare a lichidității interne, implementat de către bancă, în baza art.79 din [Legea nr.202/2017](#);”;

3) Pct.11, după cuvântul „are” se completează cu textul „, cel puțin;”;

4) Pct.16 sbp.5) lit.a) se completează cu textul „/un membru al organului de conducere”;

5) Pct.30 va avea următorul cuprins:

„**30.** Băncile care nu sunt considerate semnificative au dreptul să reunească comitetul de audit și comitetul de administrare a riscurilor, iar băncile considerate semnificative au dreptul să reunească comitetul de numire și comitetul de remunerare, conform art.44 din [Legea nr.202/2017](#). Decizia argumentată de reunire a comitetelor, în ambele cazuri, este comunicată în scris Băncii Naționale a

Moldovei în termen de 10 zile de la aprobarea hotărârii respective de către consiliul băncii. Membrii comitetelor astfel reunite trebuie să dispună de cunoștințele, aptitudinile și experiența necesară pentru asigurarea bunei funcționări a acestora. Neîndeplinirea cerințelor privind calitatea membrilor din comitetele reunite acordă Băncii Naționale a Moldovei dreptul de a se opune deciziei de reunire a comitetelor, inclusiv de a solicita băncii întreprinderea măsurilor necesare în vederea remedierii deficiențelor.”;

6) Pct.47:

la sbp.1), cuvintele „și prezintă spre aprobare” se substituie cu cuvintele „și prezintă”;

din sbp.5) textul „, cel puțin o dată pe an,” se exclude;

7) Pct.62 se completează cu sbp.3¹) cu următorul cuprins:

„3¹) un proces de evaluare a adecvării lichidității interne (ILAAP);”;

8) La pct.121 cuvintele „sunt tratate” se substituie cu cuvintele „este tratat”;

9) Pct.160 sbp.7) ultimul alineat se completează cu cuvintele „cu banca”;

10) Pct.241 sbp.1), după cuvintele „garanțiilor oferite de aceasta”, se completează cu textul „(pentru garanțiile sub forma bunurilor imobile, angajatul băncii cu atribuții de stabilire și revizuire a valorii de gaj a bunului imobil trebuie să aibă abilitățile și experiența adecvată activității de evaluare necesară și să fie independent de procesul de luare a deciziei aferente creditului)”;

11) La pct.263 cuvântul „fundurilor” se substituie cu cuvântul „fondurilor”;

12) Pct.288 sbp.1) cuvântul „funduri” se substituie cu cuvântul „fonduri”;

13) Se completează cu pct.289¹, 289² și 289³ cu următorul cuprins:

„289¹. Banca trebuie să elaboreze și să utilizeze propriile metodologii de calcul ale modificărilor potențiale ale valorii economice a băncii ca urmare a schimbării nivelurilor ratelor dobânzii, în conformitate cu profilul de risc și politicile de administrare a riscului aferente acestora. În cazurile în care metodologia internă a unei bănci este considerată inadecvată de către Banca Națională a Moldovei, în contextul criteriilor de mai jos, sau nu există o astfel de metodologie, banca trebuie să aplice metodologia standardizată descrisă în anexa nr.2¹. Metodologiile interne ale băncii trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

1) trebuie evaluat orice risc material al ratei dobânzii aferent activelor, pasivelor și pozițiilor extrabilanțiere ale băncii. În acest scop, trebuie incluse toate acțiunile bilanțiere și extrabilanțiere ale băncii sensibile la rata dobânzii;

2) trebuie folosite concepte financiare general acceptate și tehnici de evaluare a riscului. În special, metodologiile interne trebuie să dea posibilitatea de a evalua riscul folosind metoda valorii economice;

3) intrările datelor sunt specificate în mod adecvat (în corespundere cu natura și complexitatea acțiunilor băncii) din punctul de vedere al ratelor, scadențelor, reevaluării și altor detalii pentru a oferi o descriere destul de precisă a schimbărilor valorii economice;

4) ipotezele metodologiei (folosite pentru a transforma pozițiile în fluxuri de numerar) sunt rezonabile, adecvat documentate și stabile în timp. Schimbările materiale ale ipotezelor urmează a fi documentate, justificate și aprobate de organul de conducere;

5) metodologiile de evaluare a riscului ratei dobânzii trebuie incluse în practicile de administrare zilnică a riscului. Rezultatul urmează a fi folosit la caracterizarea nivelului riscului ratei dobânzii pentru organele de conducere;

6) metodologiile de evaluare a riscului ratei dobânzii trebuie să includă și șocul ratei dobânzii (sau parametrii echivalenți), cum este stabilit la pct.289².

289². Banca trebuie să calculeze modificarea valorii economice ca urmare a aplicării unei/unor schimbări bruște și neașteptate ale ratelor dobânzii, inclusiv utilizând șocul/șocurile standard de o dimensiune de minim 200 puncte de bază, în ambele direcții, indiferent de monedă. Calcularea și raportarea modificării valorii economice se efectuează trimestrial – la nivel individual și anual – la nivel consolidat pentru banca-mamă – persoană juridică din Republica Moldova.

289³. În cazul în care valoarea economică a unei bănci scade cu mai mult de 20% din fondurile proprii ca urmare a aplicării șocului/șocurilor standard stabilit/stabilite la pct.289², banca trebuie să întreprindă măsurile necesare pentru diminuarea unui astfel de declin potențial, măsuri care pot include,

printre altele, următoarele:

- 1) îmbunătățirea activității de administrare a riscului;
- 2) modificarea limitelor interne;
- 3) reducerea profilului de risc;
- 4) creșterea nivelului fondurilor proprii.”;

14) La pct.295 sbp.2) cuvintele „datoriilor și elementelor” se substituie cu cuvintele „datorii și elemente”;

15) Denumirea secțiunii 9 din capitolul II, titlul V se completează cu cuvintele „și salariații băncii”;

16) Se completează cu pct.319¹ cu următorul cuprins:

„**319**¹. Banca trebuie să dispună de reglementări interne privind modul și condițiile, inclusiv limita agregată la nivel de bancă, de acordare a creditelor salariaților săi. Salariaților băncii, care sunt persoane afiliate acesteia, li se acordă credite conform condițiilor prevăzute în [Regulamentul nr.240/2013](#). Banca trebuie să țină o evidență aparte a tuturor creditelor acordate angajaților săi, care nu sunt persoane afiliate, într-o măsură similară aplicată celorlalți beneficiari de credite (cu indicarea sumelor, termenelor rambursării etc.). Limita agregată se stabilește de către bancă luând în considerare nivelul riscurilor asumate de bancă.”;

17) Denumirea titlului VII se completează cu textul „**ȘI PROCESUL DE EVALUARE A ADECVĂRII LICHIDITĂȚII INTERNE (ILAAP)**”;

18) Denumirea capitolului I al titlului VII va avea următorul cuprins:

**„Capitolul I
PROCESUL DE EVALUARE A ADECVĂRII CAPITALULUI
INTERN LA RISCURI (PROCESUL ICAAP)”;**

19) La pct.354 sbp.1) textul „ , , potrivit art.60 din [Legea nr.202/2017](#),” se exclude;

20) La pct.358:

textul „instituite de art.60 (4) din [Legea nr.202/2017](#),” se exclude;

se completează cu cuvintele „în vederea acoperirii riscurilor asumate”;

21) La pct.386 cuvântul „Băncă” se substituie cu cuvântul „Banca”, iar după textul „anexa nr.3” se completează cu textul „ , , cu anexarea copiilor, confirmate de bancă, a tuturor documentelor justificative menționate în raport”;

22) Titlul VII se completează cu capitolul II, cu următorul cuprins:

**„Capitolul II
PROCESUL DE EVALUARE A ADECVĂRII LICHIDITĂȚII
INTERNE (PROCESUL ILAAP)**

387¹. În procesul instituirii și derulării continue a procesului ILAAP, banca aplică *mutatis mutandis* prevederile capitolului I din prezentul titlu, cu particularitățile prevăzute în prezentul capitol.

387². Elementele și rezultatele simulărilor de criză din cadrul procesului ILAAP se corelează cu cele din cadrul procesului ICAAP. Aceasta presupune luarea în considerare a ipotezelor-suport, a rezultatelor simulărilor de criză și a măsurilor pe care intenționează să le întreprindă organul de conducere.

387³. Strategiile, politicile, procesele și sistemele băncii menționate la art.79 alin.(3) din [Legea nr.202/2017](#) se ajustează în funcție de liniile de activitate, monede, sucursale și entități și includ mecanisme corespunzătoare de alocare pentru costurile de lichiditate, beneficii și riscuri.

387⁴. Banca trebuie să elaboreze metodologii pentru identificarea, măsurarea, gestionarea și monitorizarea surselor de finanțare, care trebuie să se axeze pe fluxurile de numerar semnificative prezente și preconizate din active, datorii, elemente extrabilanțiere, inclusiv din datorii contingente și posibilul impact al riscului reputațional.

387⁵. Banca trebuie să facă distincție dintre activele grevate și activele disponibile în orice moment, în special în situații de urgență. De asemenea, trebuie să se ia în considerare entitatea juridică în care se află activele, țara în care activele sunt înregistrate legal fie într-un registru, fie într-un cont, precum și eligibilitatea acestora și să se monitorizeze modul în care activele pot fi mobilizate prompt.

387⁶. Banca trebuie să ia în considerare și limitele juridice, de reglementare și operaționale existente, impuse potențialelor transferuri de lichidități și active negrevate dintre entități, din Republica Moldova și din alt stat.

387⁷. Banca trebuie să dețină diferite instrumente de diminuare a riscului de lichiditate, inclusiv un sistem de limite și rezerve de lichidități, pentru a putea face față diferitelor situații de criză, precum și o structură de finanțare și un acces la sursele de finanțare diversificate într-un mod corespunzător. Dispozițiile respective se reexaminează cu regularitate de către bancă.

387⁸. Banca trebuie să aibă în vedere scenariile alternative de lichiditate și factorii de diminuare a riscurilor și să reexaminează ipotezele care stau la baza deciziilor privind poziția de finanțare, cel puțin, o dată pe an. În acest sens, scenariile alternative trebuie să vizeze în special elementele extrabilanțiere și alte datorii contingente, inclusiv cele ale entităților constituite în scop special, în raport cu care banca acționează ca sponsor sau oferă un sprijin semnificativ sub formă de lichidități.

387⁹. Banca trebuie să ajusteze strategiile, politicile interne și limitele cu privire la riscul de lichiditate și să elaboreze planuri de urgență eficiente, având în vedere rezultatul scenariilor alternative menționate la pct.387⁸.

387¹⁰. Planurile de urgență privind lichiditatea trebuie să stabilească strategii adecvate și măsuri de punere în aplicare corespunzătoare pentru a rezolva problema eventualei lipse de lichidități, inclusiv în ceea ce privește succursalele stabilite într-un alt stat.

387¹¹. Planurile de urgență privind lichiditatea trebuie să fie testate de către bancă, cel puțin, o dată pe an, actualizate pe baza rezultatelor scenariilor alternative menționate la pct.387⁸, raportate organului de conducere corespunzător și aprobate de acesta, astfel încât politicile și procesele interne să poată fi ajustate în consecință.

387¹². Banca trebuie să întocmească și să prezinte Băncii Naționale a Moldovei, anual, un raport referitor la procesul de evaluare a adecvării lichidității interne, care trebuie să cuprindă elementele prevăzute în prezentul titlu și în anexa nr.4, cu anexarea copiilor confirmate de bancă ale tuturor documentelor justificative menționate în raport, inclusiv de identificare a aspectelor ce necesită îmbunătățiri și privind măsurile planificate în acest sens la nivelul băncii. Raportul respectiv urmează a fi examinat de către Banca Națională a Moldovei în cadrul procesului de verificare și evaluare prevăzut la art.100 alin.(1)-(4) din [Legea nr.202/2017](#).”;

23) Pct.388 se abrogă;

24) Pct.389 se completează cu textul „, iar raportul menționat la pct.387¹² este transmis în termen de 5 luni de la încheierea exercițiului financiar. Rapoartele urmează să fie prezentate în limba română.”;

25) Se completează cu pct.390¹-390⁵, cu următorul cuprins:

„**390¹.** Banca sau persoanele care convoacă adunarea generală a acționarilor trebuie să prezinte la Banca Națională a Moldovei, printr-o scrisoare de însoțire, informația cu privire la convocarea adunării generale a acționarilor, care trebuie să cuprindă, cel puțin, următoarele:

1) extrasul din procesul-verbal al ședinței organului de conducere care a decis cu privire la convocarea adunării generale a acționarilor sau al ședinței altor persoane care convoacă adunarea generală, după caz, care trebuie să conțină datele prevăzute la art.51 alin.(8) lit.a)–g) din [Legea nr.1134/1997](#) privind societățile pe acțiuni (în continuare – [Legea nr.1134/1997](#));

2) copiile, semnate de către bancă/persoana care convoacă adunarea generală a acționarilor, ale documentelor confirmative ce atestă măsurile întreprinse aferente prevederilor art.53 alin.(1) lit.b) sau alin.(2) din [Legea nr.1134/1997](#);

3) copia publicației în care a fost plasat anunțul despre ținerea adunării generale a acționarilor, cu excepția cazului prevăzut la art.53 alin.(1) lit.b) din [Legea nr.1134/1997](#).

390². Informația menționată la pct.390¹ se prezintă după cum urmează:

1) în cazul adunării generale ordinare anuale a acționarilor, cel mai târziu cu 25 de zile până la ținerea acesteia;

2) în cazul adunării generale extraordinare a acționarilor, cel mai târziu cu 12 zile până la ținerea acesteia;

3) în cazul adunării generale repetate, cel mai târziu cu 10 zile până la ținerea acestora;

4) în cazul în care adunarea generală a acționarilor se desfășoară în condițiile prevăzute la art.58 alin.(7) din [Legea nr.1134/1997](#), informația se prezintă în termen de 7 zile după adoptarea deciziei respective, dar cel mai târziu cu 3 zile până la ținerea adunării generale a acționarilor.

390³. În termen de 15 zile lucrătoare de la data închiderii adunării generale a acționarilor, banca prezintă la Banca Națională a Moldovei copiile, semnate de către aceasta, a documentului prevăzut la pct.394 sbp.3) și a publicației în care a fost plasată decizia aprobată la adunarea generală a acționarilor. În cazul în care în cadrul adunării generale a acționarilor este adoptată decizia de majorare a capitalului social al băncii prin efectuarea emisiunii suplimentare de acțiuni, banca prezintă la Banca Națională a Moldovei, cel puțin, următoarele:

1) copia, semnată de către bancă, a deciziei privind emisiunea suplimentară a valorilor mobiliare aprobată de adunarea generală a acționarilor;

2) copiile, semnate de către bancă, a dării de seamă privind rezultatele emisiunii valorilor mobiliare și a listei subscriitorilor la valorile mobiliare plasate în baza deciziei adoptate la adunarea generală a acționarilor, întocmite conform cerințelor prevăzute de actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare. Informațiile menționate trebuie să fie prezentate la Banca Națională a Moldovei în termen de 5 zile de la data desfășurării ședinței organului împuternicit la care s-au aprobat rezultatele emisiunii valorilor mobiliare.

390⁴. Banca Națională a Moldovei poate solicita prezentarea parțială sau completă a informației expuse în anexele la procesul-verbal al adunării generale a acționarilor.

390⁵. Sucursala băncii din alt stat informează Banca Națională a Moldovei despre convocarea adunării generale a acționarilor băncii din alt stat, în cazul în care în ordinea de zi se includ chestiuni aferente activității sucursalei băncii din alt stat și prezintă o copie a ordinii de zi cel mai târziu cu 5 zile lucrătoare înainte de ținerea acestora. În termen de 20 zile lucrătoare de la închiderea adunării generale a acționarilor, sucursala băncii din alt stat prezintă la Banca Națională a Moldovei documentul prevăzut la pct.394 sbp.4).”;

26) La pct.391 cuvântul „acestora” se substituie cu cuvântul „acesteia”;

27) Pct.394 se completează cu sbp.5) cu următorul cuprins:

„5) În termen de 6 luni de la încheierea exercițiului financiar, planul de redresare actualizat al băncii, pentru situația la 31 decembrie a fiecărui an.”;

28) În parafele anexelor nr.1, nr.2 și nr.3 cuvântul „băncii” se substituie cu cuvântul „băncilor”;

29) În Anexa nr.1:

a) la pct.1 sbp.7) va avea următorul cuprins:

„7) informația privind soții, rudele și afinii de gradul întâi și doi ai persoanelor indicate la sbp.5), soții rudelor și afinilor menționați, informația privind funcțiile de membru al organului de conducere ocupate de către persoanele respective în alte entități, precum și deținerile acestora în mărime de 20 la sută și mai mult în capitalul societăților comerciale. În cazul în care deținătorul este bancă dintr-un stat străin, care aplică dispozițiile de supraveghere și reglementare prudențială cel puțin echivalente cu cele aplicate în Republica Moldova, nu este necesară obținerea unei astfel de informații;”

sbp.13) va avea următorul cuprins:

„13) informația despre debitorii băncii întocmită conform cerințelor sbp.2) – 12), despre deținătorul direct, indirect și beneficiarul efectiv al debitorului întocmită conform cerințelor sbp.2) – 11), cu excepția sbp.7) (pentru persoanele juridice) și pct.3 sbp.2) – 8), cu excepția sbp.5) (pentru persoanele fizice).”;

b) la pct.3:

sbp.3) va avea următorul cuprins:

„3) informația curentă privind funcția de membru al organului de conducere ocupată”;

la sbp.5) textul „locurile de muncă și funcțiile ocupate de către aceștia,” se exclude;

30) Se completează cu Anexa nr.2¹ cu următorul cuprins:

Metodologia standardizată de calcul al modificării potențiale a valorii economice a unei bănci ca urmare a schimbării nivelurilor ratelor dobânzii

1. Pentru calcularea modificării potențiale a valorii economice a unei bănci ca urmare a schimbării nivelurilor ratelor dobânzii trebuie să fie respectate următoarele principii:

1) toate activele și datoriile din afara portofoliului de tranzacționare și toate elementele extrabilanțiere din afara portofoliului de tranzacționare care sunt sensibile la schimbările ratelor dobânzii, inclusiv toate instrumentele financiare derivate pe rata dobânzii, sunt încadrate pe benzile de scadență prevăzute în tabel. Încadrarea pe benzi de scadență se face separat pentru fiecare monedă în care sunt exprimate mai mult de 5% din activele sau datoriile din afara portofoliului de tranzacționare;

2) elementele bilanțiere sunt tratate la valoarea determinată conform pct.5 din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, aprobat prin [Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.111/2018](#);

3) instrumentele pe rată a dobânzii fixă sunt alocate potrivit perioadei reziduale până la scadență, iar instrumentele pe rată a dobânzii variabilă, potrivit perioadei reziduale până la următoarea dată de reevaluare – repricing date;

4) expunerile care creează probleme de procesare de ordin practic ca urmare a numărului considerabil și a valorii individuale relativ mici, cum ar fi creditele ipotecare sau cele rambursabile în rate – installment loans, pot fi alocate pe bază de metode de estimare cu suport statistic;

5) instrumentele financiare derivate sunt convertite în poziții pe instrumentul-suport relevant. Valorile luate în considerare sunt fie valoarea principalului aferentă instrumentului financiar suport, fie cea aferentă noționalului acestuia;

6) contractele futures și forward, inclusiv forward rate agreements – FRA, sunt tratate ca o combinație între o poziție lungă și una scurtă. Scadența unui futures sau a unui FRA este perioada până la livrare sau până la executarea contractului, la care se adaugă, dacă este cazul, durata de viață a instrumentului financiar suport;

7) swap-urile sunt tratate ca două poziții noționale cu scadențe relevante. Astfel, un swap pe rata dobânzii, în cadrul căruia o bancă primește o rată a dobânzii variabilă și plătește o rată a dobânzii fixă, se tratează ca o poziție lungă pe rată a dobânzii variabilă cu scadența echivalentă cu perioada până la următoarea dată de fixare a ratei dobânzii și o poziție scurtă pe rată a dobânzii fixă cu scadența echivalentă cu durata de viață reziduală a swap-ului. Segmentele distincte ale unui cross currency swap sunt încadrate pe benzile de scadență relevante pentru monedele respective;

2. Procesul de calcul constă în 5 pași:

1) la primul pas se compensează pozițiile lungi cu cele scurte în cadrul fiecărei benzi de scadență, rezultând o singură poziție lungă sau scurtă în fiecare bandă de scadență;

2) la al doilea pas se ponderează pozițiile lungi și scurte rezultate cu factorii de ponderare prevăzuți în tabelul care reflectă sensibilitatea pozițiilor din diferite benzi de scadență la schimbarea presupusă a ratelor dobânzii;

3) la al treilea pas se însumează pozițiile ponderate rezultate, compensându-se pozițiile lungi cu cele scurte, și se obține poziția netă, scurtă sau lungă, ponderată din afara portofoliului de tranzacționare în moneda respectivă;

4) la al patrulea pas se calculează poziția ponderată pentru întregul portofoliu, exclusiv portofoliul de tranzacționare, prin însumarea pozițiilor nete, scurte sau lungi, ponderate, calculate pentru diferite monede;

5) la al cincilea pas se raportează poziția ponderată pentru întregul portofoliu, exclusiv portofoliul de tranzacționare, la fondurile proprii ale băncii.

Banda de scadență	Mijlocul benzii de scadență	Aproximarea duratei modificate	Modificarea presupusă a randamentului	Factorul de ponderare
1	2	3	4	5=3*4
Până la 1 lună	0,5 luni	0,04 ani	200 puncte de bază	0,08%
Între 1 și 3 luni	2 luni	0,16 ani	200 puncte de bază	0,32%
Între 3 și 6 luni	4,5 luni	0,36 ani	200 puncte de bază	0,72%
Între 6 și 9 luni	7,5 luni	0,625 ani	200 puncte de bază	1,25%
Între 9 și 12 luni	10,5 luni	0,875 ani	200 puncte de bază	1,75%
Între 1 și 2 ani	1,5 ani	1,38 ani	200 puncte de bază	2,77%
Între 2 și 3 ani	2,5 ani	2,25 ani	200 puncte de bază	4,49%
Între 3 și 4 ani	3,5 ani	3,07 ani	200 puncte de bază	6,14%
Între 4 și 5 ani	4,5 ani	3,85 ani	200 puncte de bază	7,71%
Între 5 și 10 ani	7,5 ani	5,85 ani	200 puncte de bază	11,70%
Între 10 și 15 ani	12,5 ani	8,92 ani	200 puncte de bază	17,84%
Între 15 și 20 ani	17,5 ani	11,21 ani	200 puncte de bază	22,43%
Peste 20 de ani	22,5 ani	13,01 ani	200 puncte de bază	26,03%”;

31) În Anexa nr.3:

a) pct.2 se completează cu lit.e)-i) cu următorul cuprins:

„e) schimbări semnificative (realizate sau planificate) asupra cadrului de administrare a riscurilor pe baza rezultatelor ICAAP;

f) schimbări semnificative (realizate sau planificate) asupra modelelor de afaceri, strategiilor sau cadrelor de apetit la risc pe baza rezultatelor ICAAP, inclusiv a acțiunilor de administrare (de exemplu, schimbarea pozițiilor de risc);

g) schimbări semnificative (realizate sau planificate) asupra cadrelor ICAAP, inclusiv îmbunătățiri care să fie aduse în urma respectării validărilor interne, a rapoartelor de audit interne și a rezultatelor dialogului cu Banca Națională a Moldovei;

h) explicații adecvate cu privire la modul în care banca garantează că respectivele cadre și modele ICAAP utilizate asigură rezultate fiabile;

i) rapoartele de audit intern având drept obiect ICAAP.”;

b) pct.8 se completează cu lit.d) cu următorul cuprins:

„d) descrierea interacțiunii (integrării) dintre simulările de criză privind solvabilitatea și cele privind lichiditatea, în special a simulărilor de criză specifice ICAAP și a rolului simulărilor de criză în sens invers.”;

32) Se completează cu Anexa nr.4 cu următorul cuprins:

„Anexa nr.4
la Regulamentul privind cadrul de
administrare a activității băncilor

Informațiile ILAAP prezentate Băncii Naționale a Moldovei

A. Dispoziții generale privind informațiile specifice ILAAP:

În scopul acestui compartiment, banca aplică *mutatis mutandis* prevederile compartimentului A din Anexa nr.3.

B. Informații specifice ILAAP:

1. Cu referire la stabilirea unui proces care să asigure faptul că banca deține un cadru de administrare riguros conceput pentru administrarea riscului de lichiditate, inclusiv de finanțare, inclusiv a unui proces pentru identificarea, administrarea și monitorizarea riscurilor de lichiditate, inclusiv de finanțare, banca transmite Băncii Naționale a Moldovei informații privind următoarele:

1) descrierea domeniului de aplicare al ILAAP, inclusiv o prezentare generală și justificarea oricăror abateri de la domeniul de aplicare prudentțial al cerințelor de lichiditate, cu recunoașterea posibilelor derogări;

2) descrierea procesului de elaborare a ILAAP, cu explicarea relației dintre toate componentele acestuia și justificarea modului în care respectiva elaborare asigură accesul băncii la lichidități suficiente;

3) criteriile aplicate de bancă pentru selectarea determinantilor de risc semnificativi pentru riscul de lichiditate, inclusiv de finanțare, inclusiv selecția monedelor semnificative pentru monitorizarea poziției de lichiditate și de finanțare;

4) criteriile aplicate de bancă pentru selecția instrumentelor și ipotezelor adecvate pentru ILAAP, cum ar fi metoda de măsurare și previzionare a fluxurilor de numerar actuale și viitoare ale activelor, datoriilor și elementelor extrabilanțiere pe orizonturi de timp corespunzătoare.

2. Cu referire la implementarea deplină a unui proces care să asigure faptul că banca deține un cadru solid și specific pentru administrarea riscului de lichiditate, inclusiv de finanțare, inclusiv a unui proces pentru identificarea, cuantificarea și controlarea riscurilor de lichiditate, inclusiv de finanțare, banca transmite Băncii Naționale a Moldovei informații privind următoarele:

1) o evaluare a fluxurilor lichidităților și a pozițiilor de finanțare intragrup, inclusiv orice posibile obstacole juridice sau de reglementare în calea transferului lichidităților în cadrul (sub)grupului;

2) justificarea selecției determinantilor de risc semnificativi și o prezentare generală cantitativă a acestor determinanți de risc, actualizată cu o frecvență corespunzătoare;

3) o prezentare generală cantitativă a profilului de finanțare și a stabilității sale percepute pentru toate monedele semnificative;

4) demonstrarea procesului de monitorizare a conformității cu cerințele prudentiale minime și suplimentare aferente riscului de lichiditate, inclusiv de finanțare, inclusiv previzionarea conformității cu aceste cerințe în condițiile unor scenarii diferite de-a lungul unui orizont de timp corespunzător pentru scopurile ILAAP.

3. Cu privire la strategia de finanțare, banca transmite Băncii Naționale a Moldovei informații cu privire la următoarele:

1) descrierea procesului general de elaborare a planului de finanțare, inclusiv a surselor de finanțare, a scadențelor, a piețelor-cheie, a produselor utilizate etc.;

2) după caz, un document privind politica de menținere a prezenței pe piețe pentru a asigura și a testa periodic accesul la piață și capacitatea băncii de a obține finanțare, dacă este relevant;

3) după caz, un document privind politica aferentă riscului de concentrare a finanțării, inclusiv privind principiile pentru măsurarea și monitorizarea corelației dintre sursele de finanțare și a legăturii economice dintre deponenți și alți furnizori de lichidități;

4) după caz, o politică privind finanțarea în monede străine, inclusiv cele mai relevante ipoteze cu

privire la disponibilitatea și convertibilitatea acestor monede.

4. Cu privire la punerea pe deplin în aplicare a strategiei de finanțare, banca transmite Băncii Naționale a Moldovei informații cu privire la următoarele:

- 1) planul actual de finanțare;
- 2) o prezentare generală cantitativă a caracteristicilor, cum ar fi volume, prețuri și apetitul investitorului, ale finanțării obținute recent și o analiză a fezabilității punerii în aplicare a planului de finanțare având în vedere (modificările cu privire la) volatilitatea pieței;
- 3) o perspectivă de evoluție (dorită) a poziției de finanțare pe un orizont de timp de perspectivă de 3 ani;
- 4) o evaluare a poziției de finanțare și a riscului de finanțare după punerea în aplicare a planului de finanțare;
- 5) informații despre testarea ex-post a planului de finanțare.

5. Cu privire la strategia privind rezervele de lichiditate și gestionarea garanțiilor reale, banca transmite Băncii Naționale a Moldovei informații cu privire la următoarele:

- 1) metodologia acesteia pentru stabilirea dimensiunii interne minime a rezervei de lichidități, inclusiv definiția băncii privind activele lichide, criteriile pe care le aplică aceasta pentru stabilirea valorii lichidității activelor lichide și constrângerile legate de concentrare și alte caracteristici de risc ale activelor lichide;
- 2) politica de gestionare a garanțiilor reale, inclusiv principiile legate de locația și transferabilitatea garanțiilor reale, precum și rolul acestora în legătură cu îndeplinirea cerințelor prudențiale minime;
- 3) politica aferentă grevării cu sarcini a activelor, inclusiv principiile pentru măsurarea și monitorizarea atât a activelor grevate, cât și a celor negrevate cu sarcini și corelarea cadrului privind limitele și controlul aferent grevării cu sarcini a activelor cu apetitul la risc (de lichiditate, inclusiv de finanțare) al băncii;
- 4) principiile privind testarea ipotezelor legate de valoarea lichidității activelor și momentul vânzării activelor sau încheierii unui acord repo cu activele incluse în rezerva de active lichide;
- 5) politica aferentă riscului de concentrare a lichidității în rezerva de lichiditate, inclusiv principiile de măsurare și monitorizare a oricăror pierderi potențiale de lichidități disponibile din cauza acestei concentrări.

6. Cu referire la punerea în aplicare a strategiei privind rezervele de lichidități și gestionarea garanțiilor reale, banca transmite Băncii Naționale a Moldovei informații privind următoarele:

- 1) cuantificarea volumului minim al activelor lichide considerat adecvat pentru îndeplinirea cerințelor interne;
- 2) cuantificarea rezervei de lichidități actuale, inclusiv distribuția acesteia pe produse, monede, contrapărți, regiuni/entități din cadrul grupului etc.;
- 3) descrierea diferențelor dintre definițiile elementelor „capacității de contrabalansare (abilitatea băncii de a deține sau de a avea acces la lichidități excedentare pe orizonturi de timp scurte, medii și lungi în vederea reacționării la scenarii de criză)” și „activelor cu un nivel ridicat de lichiditate și de calitate a creditului”, ultimele definite conform Regulamentului privind cerințele de acoperire a necesarului de lichiditate pentru bănci, aprobat prin [Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.44/2020](#), cu includerea argumentelor ce demonstrează că respectiva capacitate de contrabalansare poate să acopere riscuri neincluse în [Legea nr.202/2017](#);
- 4) previziuni ale evoluției volumului minim necesar la nivel intern al activelor lichide și al activelor lichide disponibile pe orizonturi de timp adecvate, atât în condiții „normale de activitate”, cât și de criză;
- 5) prezentarea generală cantitativă și analiza nivelurilor actuale și previzionate ale grevării cu sarcini a activelor, inclusiv detalii despre active grevate, precum și negrevate cu sarcini care ar putea fi utilizate pentru generarea de lichidități;
- 6) evaluarea duratei necesare pentru convertirea activelor lichide în lichidități direct utilizabile, ținând cont de obstacolele juridice, operaționale sau prudențiale iscate în utilizarea activelor lichide pentru a acoperi ieșiri de numerar;
- 7) analiza testării ipotezelor legate de valoarea lichidității activelor și momentul vânzării activelor

sau încheierii unui acord repo cu activele incluse în rezerva de active lichide.

7. Cu referire la elaborarea mecanismului de alocare a costurilor și beneficiilor de lichiditate, banca transmite Băncii Naționale a Moldovei informații privind următoarele:

1) descrierea mecanismului de alocare a costurilor și beneficiilor de lichiditate, precum și a criteriilor de selecție a elementelor de lichiditate și de finanțare care să asigure luarea în considerare a tuturor beneficiilor și costurilor relevante, precum și a oricărei frecvențe de ajustare a prețurilor;

2) descrierea interconexiunilor dintre mecanismul de alocare a costurilor și beneficiilor de lichiditate și administrarea riscului și administrarea generală a băncii.

8. Pentru băncile care aplică mecanisme de stabilire a prețurilor de transfer a lichidității (LTP – un sistem intern al băncii de stabilire a costurilor de lichiditate, beneficiilor și riscurilor relevante în cadrul de gestionare a riscului de lichiditate), banca trebuie să asigure ca informațiile prevăzute la pct.7 să includă descrierea procesului de elaborare și funcționare a LTP și, în special, a interconexiunilor dintre LTP și procesul decizional strategic, precum și a procesului decizional din cadrul departamentului de relații cu clienții cu privire la generarea de active și datorii.

9. Cu referire la punerea în aplicare a alocării costurilor și beneficiilor în cadrul mecanismului privind lichiditățile, banca transmite Băncii Naționale a Moldovei informații privind următoarele:

1) descrierea mecanismului actual de alocare a costurilor și beneficiilor de lichiditate și o prezentare generală cantitativă a calibrării sale actuale (având la bază curbe ale dobânzii, rate de referință interne pentru principalele categorii de active și datorii utilizate etc.);

2) descrierea integrării actuale a mecanismului de alocare a costurilor și beneficiilor de lichiditate în cuantificarea profitabilității în cazul generării de active și datorii noi, atât la nivel bilanțier, cât și extrabilanțier;

3) descrierea integrării actuale a mecanismului de alocare a costurilor și beneficiilor de lichiditate în gestionarea performanței, dacă este cazul, cu o defalcare pe diferite linii de activitate/unități sau regiuni.

10. În cazul băncilor care aplică mecanisme LTP, informațiile prevăzute la pct.9 trebuie să acopere, de asemenea, funcționarea LTP și, în special, relația dintre LTP și ratele de risc-cheie.

11. Cu referire la elaborarea procesului de administrare a riscului de lichiditate pe parcursul zilei, banca transmite Băncii Naționale a Moldovei informații privind următoarele:

1) descrierea criteriilor și instrumentelor de măsurare și monitorizare a riscurilor de lichiditate pe parcursul zilei;

2) descrierea procedurilor de escaladare prevăzute pentru deficite de lichiditate apărute pe parcursul zilei, care asigură îndeplinirea la timp a obligațiilor legate de plățile scadente și decontări atât în regim normal de activitate, cât și în condiții de criză.

12. Cu referire la punerea în aplicare a procesului de administrare a riscului de lichiditate pe parcursul zilei, banca transmite Băncii Naționale a Moldovei informații privind următoarele:

1) prezentarea generală cantitativă a riscului de lichiditate pe parcursul zilei în ultimul an cu o frecvență corespunzătoare;

2) numărul total al plăților neefectuate și o notă explicativă privind neefectuarea unor plăți importante sau neîndeplinirea promptă a unor obligații importante de către bancă.

13. În plus față de informațiile generale cu privire la simulările de criză, astfel cum sunt prevăzute la pct.8, compartimentul A din Anexa nr.3, cu privire la procesul de elaborare a simulărilor de criză de lichiditate, banca transmite Băncii Naționale a Moldovei informații cu privire la următoarele:

1) descrierea scenariilor alternative aplicate și a ipotezelor analizate în cadrul simulărilor de criză pentru lichiditate, inclusiv a oricăror elemente relevante cum ar fi numărul de scenarii utilizate, domeniul de aplicare, frecvența de raportare internă către organul de conducere, determinanții de risc (macro și idiosincratice), orizonturile de timp aplicate și, după caz, defalcarea pe monede/regiuni/unități de activitate;

2) descrierea criteriilor pentru scenariile de calibrare, selecția orizonturilor de timp corespunzătoare (inclusiv pe parcursul zilei, dacă este relevant), cuantificarea impactului crizei asupra valorii lichidității activelor din rezervă etc.

14. Cu referire la punerea pe deplin în aplicare a simulărilor de criză de lichiditate, banca transmite

Băncii Naționale a Moldovei informații privind următoarele:

1) rezultatul cantitativ al simulărilor de criză, inclusiv o analiză a (principalilor determinanți ai) acestui rezultat și o descriere clară a relevanței rezultatului pentru limitele interne, rezervele de lichiditate, raportare, modelare și apetitul la risc;

2) analiza cantitativă și calitativă a rezultatelor simulărilor de criză asupra profilului de finanțare.

15. Cu referire la elaborarea planului de urgență pentru lichiditate, banca transmite Băncii Naționale a Moldovei informații privind următoarele:

1) descrierea liniilor de responsabilitate pentru proiectarea, monitorizarea și executarea planului de urgență pentru lichiditate;

2) descrierea strategiilor pentru acoperirea deficitelor de lichidități în situații de urgență;

3) descrierea unui instrument pentru monitorizarea condițiilor de piață care să permită băncii să stabilească cu promptitudine dacă se garantează sau nu escaladarea și/sau aplicarea măsurilor;

4) descrierea procedurilor de testare, după caz (având la bază exemple de vânzări de tipuri de active noi, depunerea de garanții reale la bănci centrale etc.).

16. Cu referire la punerea în aplicare a planurilor de urgență pentru lichiditate, banca transmite Băncii Naționale a Moldovei informații privind următoarele:

1) planul actual de urgență pentru lichiditate;

2) informații despre posibile acțiuni de administrare, inclusiv evaluarea fezabilității acestora și a capacității de a genera lichiditate în cadrul unor diverse scenarii de criză;

3) opinia conducerii cu privire la implicațiile tuturor informațiilor publicate de către bancă în legătură cu lichiditatea pentru fezabilitatea și promptitudinea acțiunilor de administrare incluse în planul de urgență pentru lichiditate;

4) o analiză recentă a simulărilor, inclusiv concluzii privind fezabilitatea acțiunilor de administrare incluse în planul de urgență pentru lichiditate;

5) descrierea opiniei interne cu privire la impactul punerii în aplicare a acțiunilor de administrare incluse în planul de urgență pentru lichiditate, de exemplu, cu privire la accesul băncii la piețele relevante și la stabilitatea generală a profilului său de finanțare pe termen scurt și mai lung.

17. Pe lângă informațiile prevăzute la pct.1-16, banca transmite Băncii Naționale informațiile justificative relevante, inclusiv procese-verbale ale ședințelor comitetelor relevante și ale organului de conducere, care să demonstreze elaborarea și punerea în aplicare eficientă a procesului ILAAP și, în special:

1) aprobarea procesului general de elaborare a ILAAP;

2) aprobarea elementelor-cheie ale ILAAP, cum ar fi planul de finanțare, planul de urgență pentru lichiditate, mecanismul de alocare a costurilor și beneficiilor de lichiditate, ipotezele simulărilor de criză și concluziile cu privire la rezultate, apetitul specific la riscul de lichiditate, inclusiv de finanțare, dimensiunea vizată și componența rezervei de active lichide etc.;

3) procese-verbale ale discuțiilor cu privire la (modificările privind) profilul de risc de lichiditate, inclusiv de finanțare, încălcările limitelor etc., inclusiv ale deciziilor privind luarea sau nu a acțiunilor de administrare;

4) exemple de decizii semnificative luate în cadrul comitetelor de aprobare a produselor noi, cu demonstrarea, după caz, a utilizării mecanismului de stabilire a prețurilor de transfer de lichidități (LTP) și opinii privind riscurile în luarea acestor decizii;

5) procese-verbale ale discuțiilor privind analiza fezabilității planului de finanțare având în vedere (modificările cu privire la) adâncimea și volatilitatea pieței;

6) procese-verbale ale deciziilor privind acțiuni de administrare în legătură cu riscul de lichiditate pe parcursul zilei după escaladarea internă ca urmare a unor evenimente din cursul zilei legate de lichidități;

7) procese-verbale ale discuțiilor despre rezultatul simulărilor de criză de lichiditate și ale deciziilor privind orice acțiune de administrare sau lipsă a acțiunii;

8) procese-verbale ale discuțiilor privind testarea regulată a planului de urgență pentru lichiditate și ale deciziilor privind adaptarea acțiunilor de administrare prevăzute în planul de urgență pentru lichiditate;

- 9) decizia privind dimensiunea și componența rezervei de active lichide;
- 10) procese-verbale ale discuțiilor privind testarea valorii lichidității activelor și momentul vânzării activelor sau încheierii unui acord repo cu activele incluse în rezerva de active lichide;
- 11) după caz, autoevaluări interne în care banca să poată avea oportunitatea de a justifica nivelul de conformitate raportat la criteriile publicate cu privire la gestionarea și controlul riscurilor care afectează ILAAP.”.

2. Capitolul VI din Regulamentul privind licențierea băncii și a sucursalei băncii din alt stat, aprobat prin [Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.328/2019](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr.7-13, art.51), se abrogă.

3. [Regulamentul nr.33/09-01](#) cu privire la acordarea creditelor de către bănci funcționarilor săi, aprobat de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei, proces-verbal nr.43 din 18 septembrie 1996 (Monitorul Oficial al Republica Moldova, 1996, nr.64, art.81), înregistrat la Ministerul Justiției cu nr.1050 din 24 iunie 2015, se abrogă.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea a 4 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

5. Băncile, în termen de până la 31 mai 2022, vor prezenta primele raportări privind procesul de evaluare a adecvării lichidității interne (ILAAP) pentru situația din 31 decembrie 2021.

PREȘEDINTELE

COMITETULUI EXECUTIV   Octavian ARMAȘU

Nr.93. Chișinău, 27 mai 2021.